

NAPETOST POVRŠINE

Zadatak: Odrediti napetost površine uzoraka etanola određenog masenog udjela pomoću stalagmometra. Pomoću programa MS Excel prikazati dijagramom ovisnost napetosti površine o masenoj koncentraciji.

Pribor i kemikalije: stalagmometar, 4 odmjerne tikvice od 50 mL s uzorcima etanola određenog volumnog udjela, željezni stalak, hvataljke, pipeta graduirana 25 mL, propipeta, destilirana voda, etanol (w=96%)

Opis rada:

1. Zadani su uzorci etanola sljedećeg volumnog udjela kako je prikazano sljedećom tablicom:

φ (etanol)/%	ρ (uzorka etanola)/g cm ⁻³	Volumen etanola (W=96%) za 50 mL otopine /mL
90	0,834	46,3
80	0,864	41,1
70	0,890	35,8
60	0,914	30,7

2. Napuni stalagmometar referentnom tekućinom iznad gornje oznake „a“ i pusti da tekućina isteče iz stalagmometra. Broji kapi od oznake „a“ do oznake „b“. Brojanje ponovi 3 puta. Kao broj kapi uzmi srednju vrijednost tri mjerenja.
3. Isto ponovi za sve uzorke.
4. Napetost površine izračunaj prema sljedećoj jednadžbi:

$$\frac{\sigma_1}{\sigma_2} = \frac{k_1}{k_2} \cdot \frac{\rho_2}{\rho_1}$$

- gdje je:
- ρ_1 gustoća referentne tekućine,
 - ρ_2 gustoća ispitivane tekućine,
 - σ_1 napetost površine referentne tekućine,
 - σ_2 napetost površine ispitivane tekućine,
 - k_1 broj kapi referentne tekućine,
 - k_2 broj kapi ispitivane tekućine.

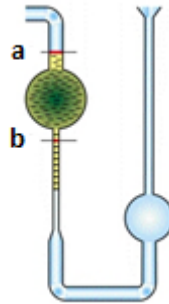
Kao referentne tekućine s poznatom površinskom napetošću mogu se uporabiti različite tekućine kao npr:

aceton	$\sigma = 23,7 \cdot 10^{-3} \text{ N m}^{-1}$
kloroform	$\sigma = 27,1 \cdot 10^{-3} \text{ N m}^{-1}$
etanol (w = 96%)	$\sigma = 22,3 \cdot 10^{-3} \text{ N m}^{-1}$
metanol	$\sigma = 22,7 \cdot 10^{-3} \text{ N m}^{-1}$
voda	$\sigma = 72,8 \cdot 10^{-3} \text{ N m}^{-1}$

5. Rezultate mjerenja prikaži sljedećom tablicom:

Uzorak	φ (etanol)/%	Broj kapi (k)				ρ (uzorka etanola)/g cm ⁻³	σ (etanol)/ N m ⁻¹
		k_1	k_2	k_3	\bar{k}		
1	90					0,834	
2	80					0,864	
3	70					0,890	
4	60					0,914	
Standardna tek.	98					0,804	$22,3 \cdot 10^{-3}$

6. Iz dobivenih podataka nacrtaj dijagram ovisnosti napetosti površine o masenoj koncentraciji.

Slika 1. Shematski prikaz stalagmometra

Grafički prikaz rezultata mjerenja:

Zaključak: